

ЗАТВЕРДЖЕНО

вченою радою університету
протокол № 15 від 28 квітня 2026 р.,
уведене в дію наказом ректора
від 28.04.2026 р. № 137

Ректор

Богдан БУЯК

Освітня програма підвищення кваліфікації працівників закладів культури, педагогічних працівників закладів освіти сфери культури державної форми власності та працівників суб'єктів у сфері медіа
(розроблено відповідно до вимог щодо розподілу обсягів державного замовлення на підвищення кваліфікації фахівців окремих галузей економіки та працівників бюджетної сфери у розрізі галузей знань (спеціальностей), виконавців державного замовлення, програм підвищення кваліфікації)

«Документація та менеджмент реставрації: карти стану, протоколи, фотофіксація»

1. Найменування: «Документація та менеджмент реставрації: карти стану, протоколи, фотофіксація».

2. Галузь знань – В Культура, мистецтво та гуманітарні науки.

3. Цільова аудиторія: працівники закладів культури, педагогічні працівники закладів освіти сфери культури державної форми власності та працівники суб'єктів у сфері медіа, а також фахівці у сфері культурної спадщини та реставрації.

4. Вид підвищення кваліфікації: навчання за програмою підвищення кваліфікації.

5. Розробники:

1. Маркович Марія Йосипівна, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри образотворчого мистецтва, дизайну і методики їх навчання.

2. Вільгушинський Роман Казимирович, доцент кафедри образотворчого мистецтва, дизайну та методики їх навчання, народний художник України.

6. Мета: сформувати знання і уміння ведення науково-технічної документації у сфері реставрації об'єктів культурної спадщини. Програма спрямована на опанування методів обстеження і фіксації стану об'єктів, складання карт пошкоджень, ведення реставраційних протоколів, здійснення професійної фотофіксації. Особлива увага приділяється формуванню компетентностей у плануванні та організації реставраційних процесів, систематизації та збереженні документації, використанні цифрових інструментів для обробки, архівування та аналізу даних. Програма розвиває розуміння етичних принципів реставрації, відповідальності за збереження

автентичності об'єктів та міждисциплінарної взаємодії фахівців у сфері охорони культурної спадщини.

7. Напрямок: дуальна освіта, вища освіта.

8. Обсяг (тривалість навчання): 30 годин (1 кредит ЄКТС).

9. Форма навчання: дистанційна. Навчання здійснюється дистанційно на платформі Moodle з використанням ZOOM. Програма забезпечена презентаційними матеріалами, інтерактивними завданнями, підтримкою тьютора.

10. Зміст.

Зміст освітньої програми враховує особливості професійної діяльності педагогічних і науково-педагогічних працівників, реставраторів і визначається чинними нормами законодавства у сфері культури, мистецтва та гуманітарних наук, положенням МОН України щодо впровадження дуальної форми здобуття освіти, Національною рамкою кваліфікацій, освітніми стандартами, вимогами до компетентностей педагогічних працівників, запитами замовників освітніх послуг.

Зміст програми має практичну спрямованість і охоплює теоретичну, практичну (практико зорієнтовану) і ресурсну (методичну) складові підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників.

№ п/п	Тема	Кількість годин			
		Лекція	Практ.	Самост. робота	Усього
1.	Вступ до документації у реставрації культурної спадщини (роль документації, міжнародні стандарти, етичні принципи)	2			2
2.	Типи та структура реставраційної документації (карти стану, звіти, протоколи, паспорти об'єктів)	2			2
3.	Методика складання карт стану об'єктів культурної спадщини (умовні позначення, графічні та текстові елементи)	2			2
4.	Фіксація пошкоджень і дефектів: класифікація та опис (тріщини, біологічні ураження, втрати матеріалу тощо)	2			2
5.	Фотодокументація в реставрації: принципи та стандарти (ракурси, освітлення, масштаб, технічні вимоги)	2	2		4
6.	Цифрові інструменти для документування реставраційних процесів (використання Adobe Photoshop, AutoCAD, Agisoft Metashape)	2			4

7.	Протоколи реставраційних втручань: структура та вимоги (етапи робіт, матеріали, методи, обґрунтування рішень)	2	2	4
8.	Менеджмент реставраційного проєкту: планування та контроль документації (таймінг, відповідальність, архівування)	2	2	4
9.	Стандарти збереження та архівування реставраційної документації (цифрові архіви, метадані, доступність інформації)	2	2	4
10.	Аналіз кейсів документування реставрації в Україні та світі (пам'ятки архітектури, музеї, ікони, археологічні об'єкти)	2	2	4
	Усього:	20	10	30

11. Методичне та інформаційне забезпечення:

Методичне забезпечення: навчально-методичні посібники, презентації та інтерактивні матеріали для занять; кожному слухачеві буде створено окрему сторінку на сервері електронних курсів ТНПУ (Moodle), де буде розміщена додаткова теоретико-методична і практична інформація.

Інформаційне забезпечення: сучасні освітні платформи (Moodle, Google Classroom); мультимедійні ресурси (інтерактивні вправи); електронні бібліотеки.

Програма передбачає такі види роботи: онлайн-лекції та майстер-класи (платформа Zoom); дискусії й опитування (платформа Zoom); консультації (платформа Zoom); виконання завдань (платформа Zoom).

12. Програмні результати:

- розуміти принципи та значення документації у процесах реставрації та збереження культурної спадщини;
- класифікувати види реставраційної документації та визначати їх призначення на різних етапах робіт;
- складати карти стану об'єктів культурної спадщини з використанням стандартних умовних позначень;
- ідентифікувати та описувати пошкодження і дефекти матеріалів відповідно до професійної термінології;
- виконувати якісну фотофіксацію об'єктів до, під час і після реставраційних втручань;
- використовувати цифрові інструменти для обробки зображень і підготовки документації (зокрема, adobe photoshop, agisoft metashape);
- оформлювати протоколи реставраційних втручань відповідно до професійних стандартів;
- планувати та організовувати процес документування в межах реставраційного проєкту;
- забезпечувати систематизацію, збереження та архівування реставраційної документації;

- аналізувати якість і повноту документації реставраційних процесів;
- дотримуватися етичних норм і принципів автентичності під час фіксації та опису об'єктів культурної спадщини;
- працювати в міждисциплінарній команді, взаємодіючи з реставраторами, істориками мистецтва та архітекторами.

13. Перелік сформованих компетентностей.

Загальні: здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу інформації; здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях у сфері збереження культурної спадщини; навички використання інформаційно-комунікаційних технологій; здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; здатність працювати в команді та взаємодіяти з фахівцями різних галузей; здатність до планування та організації професійної діяльності. усвідомлення необхідності збереження культурної спадщини та дотримання етичних норм; здатність до самонавчання та підвищення професійної кваліфікації; навички комунікації державною мовою у професійній сфері; здатність приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати діяльності.

Фахові: здатність здійснювати повний цикл документування об'єктів культурної спадщини у процесі реставрації; здатність складати та оформлювати карти стану об'єктів із застосуванням професійних стандартів і умовних позначень; навички ідентифікації, класифікації та опису пошкоджень матеріалів і конструкцій; здатність виконувати професійну фотофіксацію об'єктів реставрації на різних етапах робіт; навички роботи з цифровими інструментами обробки та аналізу зображень (зокрема, Adobe Photoshop, Agisoft Metashape); здатність розробляти та вести протоколи реставраційних втручань відповідно до нормативних вимог; здатність організовувати та контролювати процес ведення документації в межах реставраційного проекту; здатність забезпечувати систематизацію, збереження та архівування документації (у тому числі в цифровому форматі); знання принципів автентичності, науковості та мінімального втручання у реставрації та їх відображення в документації; здатність застосовувати міжнародні та національні стандарти у сфері документування культурної спадщини.

14. Вартість – https://tnpu.edu.ua/faculty/cpo/rozrakhunki-vartost-nadannya-osv-tn-kh-poslug-za-byudzhetnoyu-programoyu-2201250.php?bitrix_include_areas=Y&clear_cache=Y.

15. Документ про результати навчання

Видається свідоцтво відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 21.08.2019 р. № 800 «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників» та наказом Міністерства освіти і науки України від 30.10.2020 р. № 1341 «Про затвердження Методичних рекомендацій для професійного розвитку науково-педагогічних працівників» і оприлюднюється в реєстрі виданих свідоцтв на сайті ТНПУ.